

FAMILJEKRETS, m. 2. Samteliga personer, som tillhöra en familj (bem. 2, b).

FAMILJELIF, n. 5. 1) Lefnad, tillbragt inom familjen (bem. 2, b), utan annat sällskap eller åtminstone ganska litet sådant. — 2) En persons lefnadsätt och vandel, med afseende på hans förhållande till de andra medlemmarna af familjen (bem. 2, b).

FAMILJENAMN, n. 5. Namn, som tillhör alla medlemmarna utaf en och samma familj (bem. 2, c).

FAMILJERÅD, n. 5. Råd, öfverläggning, som hålles af medlemmarna utaf en familj (bem. 2, c), rörande någon familjangelägenhet.

FAMILJESJUKA, f. 1. Sjukdom, som ofta visar sig hos medlemmarna af en familj (bem. 2, c).

FAMILJEVAGN, m. 2. Vagn, så stor, att en hel familj (bem. 2, b) kan åka deri. Brukas numera endast någon gång skämtvis.

FAMILJFÖRHÅLLANDE, n. 4. Förhållande, som ensamt rör medlemmarna utaf någon viss familj (bem. 2, c).

FAMILJSTYCKE, n. 4. (mål.) Taffla, som föreställer personerna utaf en familj (bem. 2, b) grupperade tillsammans.

FAMILJTAFVEL, m. 2. pl. — *tafflar*. Taffel vid hof, då alla personerna af regentens familj spisa tillsammans.

FAMILJTYCKE, n. 4. Se *Slägttycke*.

FAMLA, v. n. 1. 1) Känna för sig med armarna, för att leta sig väg fram (i mörkret, såsom blind, eller med förbundna ögon). *F. i mörkret. Se blindbocken, hur han f-r efter dem, som ömsa rum, famlande bjuder till att få fatt i dem. — Syn. Trefva. — 2) (fig.) Sväfva i ovisshet, irra. F. i ovisshet, i tvifvel. F. i mörkret, sväfva i okunnighet, fara vilse. F. på målet, se Sväfva på målet. — Syn. Se Irra. — Famlande, n. 4.*

FAMN, fammn, m. 2. 1) Båda armarne på en menniska, utsträckta, för att emottaga eller omsluta någon. *Kom i min f. Taga i f. Hålla, bära i f-en. Slitas, ryckas ur ens f.* (Fig. poet.) *I dödens, böljans, mörkrets f.*, i döden &c. — *Syn. Sköte. — 2) Ett längd- och ytmått, motsvarande sex fot. Ursprungligen: längden emellan yttersta fingerändarna, då armarne hållas rakt utsträckta åt hvar sin sida om kroppen. — 3) Rymdmått för ved, af olika storlek. Bör i städerna hålla 4 alnar i längd och 3 alnar i höjd. En f. Kolved håller 3 alnar i längd, höjd och bredd. *En f. ved. Lägga i f.**

FAMNA, v. a. 1. 1) Lägga upp (ved) i famnmått. — 2) *F. ell. f. om, se Omfamna. — Famnande, n. 4.*

FAMNMÅTT, n. 5. 1) Mått, som håller sex fot. — 2) Träställning, hvari ved upplägges för mätning, hållande i städerna 4 alnar i längd och 3 alnar i höjd.

FAMNMÅTARE, m. 5. (föga brukl.) En, som mäter ved i famnmått.

FAMNSHÖG, a. 2. En famn hög.

FAMNSTAKE, m. 2. pl. — *stakar*. Mätstång, som håller en famn.

FAMNTAG, n. 5. Omslutning med armarna; slutande i famnen (bem. 1).

FAMNTAGA, v. a. 5. (böjes som *Taga*) *Taga i famn* (bem. 1), omsluta med armarna. — *Syn. Se Omsamna. — Famntagande, n. 4. o. Famntagning, f. 2.*

FAMNTAL, n. 5. Antal af famnar.

FAMNTALS, adv. Efter beräkning i famnar. *Mäta f.*

FAMNVED, m. 2. sing. Sådan ved, som uppmätes i famnmått, till försäljning.

FAMÖS, -ös, a. 2. (fr. *Fameux*) Ryktbar, namnkunnig.

FAN, fän, n. 5. De fina, mjuka, hårlika delarne på begge sidor af röret på en fågelfjäder.

FAN, m. sing. (egentl. sammandraget af *Fanen* och uttalas derföre nästan som *Fänn* eller *Fäenn*) Djefulen. Brukas i svordomsuttryck, tillhöriga det lägre språket, på samma sätt som *Djefvul* (jfr. d. o. 2.). *F. anamma, besitta! &c. Gå för f. i våld!* gå din (er) väg! — säges äfven, för att uttrycka hög grad af missnöje, ogillande, o. s. v. *Så för f.!* uttrycker häpnad, bestörtning, harm vid något ledsamt, obehagligt, som oförmodadt händer. *Åh f.!* uttrycker förvåning vid någon nyhet, som berättas; säges äfv. ironiskt eller skämtvis, då man vill yttra sitt förakt, sin kallsinnighet vid någons förebråelser, hotelser. *Han kan komma, när f. han vill*, när helst han vill. *Som f., utaf f.*, se *Förbannadt. Det skall f. göra*, det aktar jag mig väl för. *F. till karl*, säges om den, som särdeles utmärker sig i något, vare sig godt eller ondt, t. ex.: *Det är f. till karl att vara stark, vig, att tala latin, slåss*, o. s. v. *F. och hans mor* säges, för att uttrycka en stor mängd folk, både bekanta och obekanta. *Här har f. sitt spel*, här är någon ting i oskick, i oreda; här går det bakvänt, på tok.

Ann. Ordet härledes af somliga från det gamla ordet *Fiandi*, fiende; andra åter anse det vara detsamma som det mæsgötiska *Fan*, herre, en benämning, som i hedniska tiden tillades gudarna, men som efter kristendomens införande blef liktydig med det ondas princip eller furste.

FANA, f. 1. 1) a) En lång stång med en upptill vidfästad, vanligtvis fyrkantig sidenduk, prydd med någon sinnebild, och som bäres framför ett regemente, tjänande det till föreningstecken. *Höja, sänka f-n. Svärja f-n*, svärja krigseden. Jfr. *Baner*. (Fig.) *Samla sig under någons f.*, under någons anförande. — *Syn. Baner, Fälttecken, Standar. — b) (i äldre tider)* Ett kompani rytteri. Kallades äfv. *Cornett* och *Geswader. En f. krigsfolk, ryttare. — 2) Dyligt tecken med emblem, som bäres vid andeliga processioner i de katolska länderna, eller framför hvarjehanda korporationer, skrán, föreningar, nationer vid ett universitet, o. s. v.*

FANATIKER, fanäticker, m. 5. En, som drifves af fanatism (se d. o.). Svärmare.

FANATISERA, v. a. 1. Försätta i fanatism, göra till svärmare. — *Fanatiserande, n. 4. o. Fanatisering, f. 2.*

FANATISK, a. 2. Som tillkännagifver, uppenbarar, innehåller, härleder sig ifrån fanatism. Svärmsk. *F. dyrkan, tillgifvenhet. F-a religionssatser.*

FANATISM, --ti'ssm, m. 5. 1) Den, för det mesta i omvändelse- och förföljelsenit framträdande, religiösa villfarelsen hos dem, som följa, icke klara föreställningar, begrepp och grunder, utan blott dunkla känslor och en blind tro. Svärmeri. — 2) (i utsträckt mening) Sträfvandet att utbreda sina meningar, af hvad innehåll som helst, och tvunga andra att antaga dem.

FANATIST, --i'sst, m. 5. Se *Fanatiker*.

FANBÄRARE, m. 5. En, som vid processioner bär en fana.

FANDANGO, fanndånngo, m. (spanskt ord) En gammal folkdans i Spanien, fortskridande från